

*สมบัติ เมทะนี

นโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย Government Policy, As Related to the Thai Film Industry

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์นโยบายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 (2) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทยและบุคคลทั่วไปการวิจัยเรื่องนี้เป็นเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์นโยบาย และสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ จำนวน 12 คน และบุคคลทั่วไปหลากหลายอาชีพ จำนวน 12 คน ได้ผลการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 มีความล้าหลัง ไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการควรปรับปรุงแก้ไข และจัดทำร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ใหม่ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ คือ การวิเคราะห์ปัญหาจากพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2473 กำหนดปัญหา เลือกทางเลือกในการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางการนำไปใช้ ประเมินผล ผลลัพธ์ ผลกระทบ และระดับความสำเร็จ

2. ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์และบุคคลทั่วไป มีความเห็นสอดคล้องไปในทางเดียวกันคือ ภาพยนตร์ไทยซึ่งยังไม่เป็นอุตสาหกรรมสามารถเป็นอุตสาหกรรมได้ ถ้าผลิตจำนวนมากและมีความหลากหลายสามารถผลิตเป็นสินค้าออก การส่งเสริมสนับสนุนของรัฐบาลไม่เป็นรูปธรรม ทิศทางการพัฒนาภาพยนตร์ไทย โดยการร่วมทุนกับต่างประเทศ หาดตลาดรองรับ พัฒนาคุณภาพของภาพยนตร์ไทย ทั้งความรู้และเทคนิค ส่วนการแก้ไขพระราชบัญญัติภาพยนตร์ ควรเสนอร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ใหม่ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

คำสำคัญ: อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย, พระราชบัญญัติภาพยนตร์, การพัฒนาภาพยนตร์ไทย

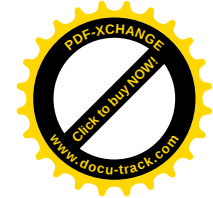
Abstract

The purposes of this research on "The Government Policy as Related to the Thai Film Industry" are twofold: firstly, to analyze the policy surrounding the Act of Film (B.E.2473), and secondly, to analyze the opinions of individuals working in the Thai Film Industry and the general public. This study employs qualitative research methodology in an analysis of the policy, and in-depth interviews of 12 key informants in the industry and 12 people from various professions.

The analysis of the policy revealed that the content of the Act of Film (B.E.2473) was not up-to-date, and not relevant to present-day needs, in terms of, problems and situations. An effort to draft a new act of problem analyses of the previous act was proposed, to determine the limitations and to propose alternative solutions, indicating implementation strategies, evaluation, results, impact and the success level was recommended.

* นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

¹ ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ปีการศึกษา 2550
อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. สรศักดิ์ สร้อยสนธิ์

The opinions of the 24 subjects interviewed were found to be in agreement, that the Thai film industry could not yet qualify as an 'industry' per se. They felt that it could be in the future, on condition that it produces films in larger quantity and with greater diversity for export. Moreover, the government's promotion and support were still needed for this to be realized. These findings point to clear directions for Thai film development in creating joint ventures with foreign investors, securing markets and improving the quality of Thai films, as regards knowledge and technical know-how.

Keywords: Thai film production industry, the policy surrounding the film 2473 B.E.

ความนำ

การดำรงชีวิตของมนุษย์นอกจากความจำเป็นขั้นพื้นฐานด้านปัจจัย 4 แล้วยังมีสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยจรดชีวิตให้มีความสุขคือนันทนาการ ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความบันเทิงแก่มนุษย์ และเป็นยอคนิยมของความบันเทิงในระดับต้น ๆ ของมนุษย์ ตั้งแต่มีภาพยนตร์เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2473 เมื่อนับเวลาจวบจนถึงปัจจุบันเป็นปีที่ 77 ระยะเวลายาวนานถึงหนึ่งช่วงอายุของคน แต่การพัฒนาของภาพยนตร์ไทยยังไม่ก้าวหน้าทัดเทียมกับภาพยนตร์ของต่างประเทศ เนื่องจากมีปัญหาในการสร้างภาพยนตร์ไทย เช่น แหล่งเงินทุน ความนิยม ค่านิยม ความรู้ และเทคนิค เป็นต้น ในปัจจุบันวงการภาพยนตร์ไทยมีความก้าวหน้าและพัฒนาการตามลำดับ สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ความนิยมของประชาชนเริ่มกลับคืนมาเห็นได้จากรายได้ของภาพยนตร์หลายเรื่องอยู่ในระดับสูงเป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามการพัฒนาภาพยนตร์ไทยยังไม่ถึงเป้าประสงค์เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่สร้างภาพยนตร์เป็นสินค้าออก ปัจจุบันทรัพยากรในการสร้างภาพยนตร์มีพร้อม แต่ขาดปัจจัยในการสนับสนุน

และส่งเสริมจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดนโยบายของรัฐบาลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่ง เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมภาพยนตร์ไทยให้สามารถแข่งขันกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ต่างประเทศ สิ่งสำคัญที่สุดคือปัญหาของพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 ที่ควรปรับปรุงแก้ไข ก่อนอื่นต้องมีการวิเคราะห์พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 เพื่อหาปัญหาวิธีแก้ปัญห และทางเลือกในการแก้ปัญห กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ประเมินผล ผลผลิต ผลลัพธ์ และระดับผลสำเร็จที่เกิดจากการปรับปรุง แก้ไขพระราชบัญญัติภาพยนตร์ฉบับใหม่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาวงการภาพยนตร์สู่สากล

พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยมีมาตั้งแต่ พ.ศ. 2473 ซึ่งเป็นปีแรกที่มีการตราพระราชบัญญัติภาพยนตร์ในประเทศไทย ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องท่ามกลางความหยุคหนึ่งของกฎหมายที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ ทำให้เห็นว่าการเติบโตของภาพยนตร์ไทยได้เป็นไปตามสภาวะของสังคมไทยที่เจริญขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับรัฐธรรมนูญไทย ในปัจจุบัน ได้ร่างขึ้นในปี พ.ศ. 2540

หลังพระราชบัญญัติภาพยนตร์ถึง 73 ปี พระราชบัญญัติภาพยนตร์ จึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และสภาพความเป็นจริงของการบริหารภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาของการบริหารภาพยนตร์ไทยกับพระราชบัญญัติภาพยนตร์ จึงเป็นแนวทางนำไปสู่การปรับปรุงพระราชบัญญัติภาพยนตร์ทุกด้านในอนาคต โดยให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญไทยในปัจจุบัน เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้เกิดการพัฒนาและเทียบเท่ากับมาตรฐานโลก เกิดการสร้างงาน การลงทุน สร้างเงินทุนหมุนเวียนให้กับประเทศไทย

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีปัญหาในการดำเนินการสร้างและการตลาดอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ดังนั้น จึงมีแนวคิดในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย ดังนี้

1. ผลักดันให้เกิด “สภากาพย์แห่งชาติ” เพื่อแก้ไขปัญหาวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และเป็นศูนย์รวมความคิดเห็นและสร้างสรรค์โดยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างเสริมศักยภาพให้ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งเป็นแกนนำในการต่อรองและการแข่งขันในธุรกิจภาพยนตร์กับนานาประเทศ

2. ผลักดันร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2549 ให้คณะรัฐบาลพิจารณาและประกาศใช้ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473 โดยเร็ว

3. สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนในการเปิดตลาดภาพยนตร์ไทยให้แพร่หลายไปทั่วโลก โดยการแก้กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตและการตลาด

4. ผลักดันให้เกิดสถาบันภาพยนตร์และพิพิธภัณฑ์ภาพยนตร์แห่งชาติเพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในภูมิภาคเอเชีย

5. ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกหากมีการขออนุญาตถ่ายทำในสถานที่ และการขอใช้อาวุธของทางราชการด้วยระบบที่มีความคล่องตัวรวดเร็ว โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เสียแต่ค่าประกันอาชญากรรมเพื่อใช้ในการถ่ายทำ

6. ให้การสนับสนุนจัดหาสถานที่ในการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชน คือ สมาคมสมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อการประสานงานที่สะดวกและการพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยการจัดตั้งเป็นสถาบันวิชาชีพภาพยนตร์ และสามารถสนองต่อตลาดวิชาชีพภาพยนตร์ในประเทศไทย และสร้างความพร้อมให้กับการทำงานร่วมกับคณะถ่ายทำชาวต่างประเทศที่มาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย

7. ปรับองค์การและหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย คือ คณะกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ควรเป็นองค์กรที่มิใช่ราชการ เป็นประธานกรรมการ หรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย และควรเป็นองค์กรที่อยู่ในสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเกี่ยวข้อง โดยตรงกับธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ มีศักยภาพเพียงพอในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในอนาคต โดยการปฏิรูประบบราชการ (ยงศักดิ์ วีระเมธีวงศ์, 2538)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์นโยบายเป็นทั้งศาสตร์ (science) และศิลป์ (art) ทำนองเดียวกับความสำเร็จของนักวาดภาพที่จะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ ทักษะ (skills) และความประณีต (craft) ในการวาดภาพภายใต้สุนทรียแห่งจินตนาการ

นักวิเคราะห์นโยบายที่ประสบความสำเร็จก็เช่นกันจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ทักษะพื้นฐาน (basic skills) ภายใต้ความมั่นคงแห่งเหตุผล และทัศนภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาลในสังคม (Wildavsky, 1979, pp. 385-406) เพื่อให้การบูรณาการนโยบายจะต้องเตรียมการในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้ (Weimer & Vining, 1992, pp. 12-14) เกี่ยวกับการรวบรวม การจัดการและการสื่อสารข้อมูลภายใต้สถานการณ์ที่มีข้อกำหนดเรื่อง เวลา และข้อจำกัดในการเข้าถึงประชาชนที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องสามารถพัฒนากลยุทธ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหา นโยบายอย่างรวดเร็ว และการกำหนดแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้ นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องสามารถจำแนกต้นทุนและผลประโยชน์ของทางเลือกในการแก้ไขปัญหาและสื่อสารผลการประเมินผลเหล่านี้ไปสู่ผู้เกี่ยวข้องอย่างน้อยที่สุดก็ในเชิงคุณภาพ (qualitatively)

นักวิเคราะห์นโยบายต้องการทัศนภาพในการรับรู้เกี่ยวกับบริบทของปัญหาทางสังคม อาทิเช่น เมื่อใดรัฐบาลควรมีความชอบธรรมในการเข้าแทรกแซงกิจกรรมของเอกชน เป็นต้น คำตอบเชิงปทัสสถานต่อคำถามดังกล่าวขึ้นอยู่กับแนวความคิดในเรื่องความล้มเหลวของกลไก (market failure) ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่การแสวงหาผลประโยชน์ของภาคเอกชนมิได้นำไปสู่การใช้ทรัพยากรของสังคม

อย่างมีประสิทธิภาพ หรือมิได้มีการกระจายสินค้าแก่สังคมอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตามการแทรกแซงอย่างเหมาะสมของรัฐบาลจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขความจำเป็นของความล้มเหลวของกลไกตลาดที่ส่งผลกระทบต่อการกระจายทรัพยากรทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ไม่เป็นธรรมเท่านั้น และการแทรกแซงของรัฐบาลจะต้องไม่ก่อให้เกิดต้นทุนต่อสังคมมากกว่าผลประโยชน์ที่ประชาชนจะพึงได้รับ

นักวิเคราะห์นโยบายต้องการทักษะทางเทคนิค เพื่อช่วยให้การทํานายและการประเมินผลทางเลือกนโยบายมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น การกระทำดังกล่าวต้องอาศัยความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิชาเศรษฐศาสตร์และสถิติเป็นพื้นฐานสำคัญ ทั้งนี้เพราะ (1) เทคนิคเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา นโยบายได้โดยตรง (2) นักวิจัยนโยบายจะต้องมีความสามารถในการศึกษาผลงานที่อาศัยความรู้ดังกล่าวในการวิจัย และ (3) นักวิเคราะห์ฝ่ายตรงข้ามอาจใช้เทคนิคดังกล่าวในการวิเคราะห์หรือบิดเบือน ดังนั้น นักวิเคราะห์นโยบายจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการปกป้องผลงานของตนเองและสามารถระบุจุดแข็งและข้อจำกัด ของเทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจน

นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองและพฤติกรรมองค์กรเพื่อประโยชน์ในการทํานายหรือในบางกรณีเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการให้ความเห็นชอบนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ การเข้าใจทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่จะเป็นฝ่ายตรงกันข้ามก็จะช่วยให้ นักวิเคราะห์นโยบายสามารถที่

จะได้อ่านและใช้หลักฐานประกอบการยืนยันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องมีกรอบของจริยธรรมในการทำงานของตนอย่างชัดเจนในการปฏิสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นโยบาย นักวิเคราะห์นโยบายอาจเผชิญกับทางสองแพร่งที่จะต้องตัดสินใจ เมื่อผลประโยชน์และความพึงพอใจส่วนตนของผู้เกี่ยวข้องกับนโยบายตรงกันข้ามกับทัศนภาพของตนเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณชน

สาระสำคัญดังกล่าวข้างต้นที่นักวิเคราะห์นโยบายจะต้องเตรียมการให้ตนเองมีความพร้อมนั้นแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์นโยบายเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ เพราะนโยบายสาธารณะเป็นเรื่องที่ผู้ตัดสินใจนโยบายจะต้องเลือกตัดสินใจนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อผลลัพธ์จากการนำนโยบายไปปฏิบัติจะส่งผลต่อสถานภาพและความมั่นคงทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบาย ทั้งทางตรงและทางอ้อม หากตัดสินใจผิดพลาดอาจส่งผลกระทบให้อำนาจทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบายเกิดปัญหาขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่านักวิเคราะห์นโยบายมีบทบาทอย่างสำคัญในการนำเสนอทางเลือกนโยบายที่เหมาะสมให้แก่ผู้ตัดสินใจนโยบายเพื่อให้ผู้ตัดสินใจนโยบายสามารถเลือกทางเลือกนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จและเป็นที่พอใจของประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งหมายถึงความมั่นคงทางการเมืองของผู้ตัดสินใจนโยบายโดยตรง (ดิน ปรชญาฤทธิ์, 2523)

การศึกษากการวิเคราะห์นโยบายส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับสาระสำคัญต่าง ๆ ของนโยบายสาธารณะ ได้แก่ ปัญหา นโยบายทางเลือก นโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ ผลผลิตนโยบาย ผลลัพธ์นโยบาย และระดับความสำเร็จนโยบาย ซึ่งลักษณะของการศึกษาจะเป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ (empirical approach) หรือการศึกษาเชิงประเมิน (evaluative approach) หรือการศึกษาเชิงปทัสถาน (normative approach) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และความสนใจของผู้ศึกษาเป็นสำคัญ ความสัมพันธ์ของกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งหมดนี้คือการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ ซึ่งเป็นการศึกษานโยบายสาธารณะครบทั้งวงจร (สมบัติ ชำรงธัญวงศ์, 2546)

ขอบเขตของการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความและการวิเคราะห์สาระ จากนโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และบุคคลอื่นจากสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อสรุปรวมเป็นนโยบายของรัฐที่เอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย และความต้องการในการสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจากภาครัฐ

วิธีดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือวิจัยเรื่องนโยบายของรัฐเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้กำหนดเครื่องมือวิจัยเป็น 2 ลักษณะคือ

แบบวิเคราะห์ความหมายเชิงตีความ และการวิเคราะห์สาระ พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย จำนวน 12 คน และบุคคลอื่นจากสาขาอาชีพต่าง ๆ จำนวน 12 คน โดยกำหนดโครงสร้างการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
2. การส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
3. ทิศทางการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต
4. การปรับปรุงและพัฒนาพระราชบัญญัติภาพยนตร์

ประชากร คือ บุคคลหลากหลายอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ จำนวน 12 คน โดยกลุ่มแบบง่าย และเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพนี้ช่วยให้เหตุผลในการอธิบายสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ประเด็นความคิดในวงการภาพยนตร์ไทย โดยอาศัยการสัมภาษณ์เจาะลึกแหล่งข้อมูลจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์เนื้อหา และเผยแพร่ของภาพยนตร์ไทย ได้แก่ ผู้อำนวยการสร้าง ผู้กำกับภาพยนตร์ ศิลปิน บริษัท จัดจำหน่าย และจากนักวิจารณ์ภาพยนตร์ไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลเป็นการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์การวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้นำเสนอในลักษณะเป็นตารางวิเคราะห์ ตีความ และพรรณนาเป็นความเรียงแบบร้อยแก้ว เพื่อให้เห็นรายละเอียดของข้อมูลที่

เป็นภาพชัดเจน ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากนโยบายของรัฐและการสัมภาษณ์ผู้รู้และ มีประสบการณ์โดยตรงรวมทั้งบุคคลทั่วไป จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และได้นำมาสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ตามที่กำหนดในโครงสร้างการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการภาพยนตร์ได้ให้ข้อคิดเห็นว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนภาพยนตร์ไทยเหมือนประเทศอื่น ๆ ที่ผลิตภาพยนตร์เป็นสินค้าออก ทำให้ภาพยนตร์ไทยไม่พัฒนาเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่ทรัพยากร เช่น ผู้มีความรู้ความสามารถ สถานที่ และธรรมชาติ ฯลฯ เอื้อต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยเป็นอันมาก จะเห็นได้ว่ามีหลายประเทศที่เข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย แต่รัฐบาลก็ยังมองไม่เห็นความสำคัญ ซึ่งมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับนาเดล (Nadel, 1975, p. 87) ได้กล่าวถึง ข้าราชการเปรียบเสมือนผู้เฝ้าประตูของนโยบายสาธารณะหากเรื่องใดเป็นประโยชน์แก่องค์การจะสนับสนุนให้ปรากฏเป็นนโยบายสาธารณะ หากเรื่องใดทำให้องค์การเสียประโยชน์จะเพิกเฉยหรือเก็บเรื่องถ่วงเอาไว้ ดังนั้น ถ้าต้องการให้มีการดำเนินการด้านนโยบายของรัฐบาลให้เป็นรูปธรรมด้านการผลิตภาพยนตร์ไทย จึงควรดำเนินการเชิงรุกโดยการผลักดันให้เกิดการปรับหรือร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ขึ้นใหม่ อาจนำวิธีการแก้ปัญหาองค์การของมาร์ช และไซมอน (March & Simon, 1958, p. 39)

1. การแก้ปัญหาโดยมองว่าทั้งองค์กรและคนมีจุดหมายปลายทางร่วมกันและปัญหาของการตัดสินใจคือ ทั้งองค์กรและสมาชิกในองค์กรจะต้อง

ค้นหาวิธีแก้ปัญหาซึ่งจะทำให้จุดหมายปลายทางนั้น
ได้รับการยอมรับทั้งสองอย่าง

2. การแก้ปัญหาโดยวิธีชักชวนหรือโน้มน้าว
จิตใจสมาชิกในองค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนวัตถุประสงค์
ส่วนตัวให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ส่วนร่วม

3. การแก้ปัญหาโดยการเจรจาต่อรองโดย
มองว่าเป้าหมายของสมาชิกในองค์กรมักจะขัดแย้ง
กันอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย
จำเป็นต้องต่อรองเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

4. การแก้ปัญหาโดยการเมืองเน้นความ
ขัดแย้งระหว่างกลุ่มภายในองค์กร และขอบเขตของ
การเจรจาต่อรอง

การเสนอวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวอาจมองว่า
สมาคมภาพยนตร์หรือสภาภาพยนตร์แห่งชาติเป็น
องค์กร ในทางเดียวกันอาจมองคณะรัฐบาลหรือ
หน่วยงานที่ดูแลภาพยนตร์เป็นองค์กรเช่นเดียวกัน
การมีส่วนร่วมในการผลักดันพระราชบัญญัติ
ภาพยนตร์อาจใช้วิธีใดวิธีหนึ่งที่เหมาะสมกับ
สถานการณ์ อาจส่งผู้แทนเจรจาหรือให้ความรู้ แสดง
วิสัยทัศน์ การนำอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไป
ต่างประเทศ ซึ่งขณะนี้ภาพยนตร์ไทยได้ก้าวหน้าไป
ระดับหนึ่ง มีการซื้อขายภาพยนตร์กับต่างประเทศ
หลายเรื่องและได้ราคาเป็นที่พอใจของผู้สร้าง ซึ่ง
สอดคล้องกับ อติเรก วักลีลา (2544, หน้า 98-99)
เป็นผู้บุกเบิกในการนำหนังไทยสู่ตลาดโลกโดยมี
ข้อเสนอแนะ คือ การสร้างภาพยนตร์ให้มีคุณภาพและ
ผลักดันให้ออกสู่ตลาดต่างประเทศ อาจฉายโชว์หรือ
ประกวดแข่งขัน ส่วนการลงทุนอาจร่วมหุ้นกับ
ต่างชาติ ปัจจุบันผู้สร้างต้องดำเนินการพัฒนาสู่

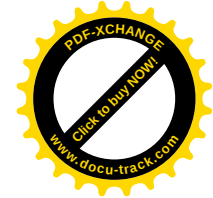
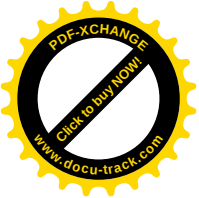
ต่างประเทศด้วยตนเองขาดการสนับสนุนใด ๆ จาก
รัฐบาล จึงเป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้สร้าง ถ้า
รัฐบาลมาช่วยเสริมแรงในการเจรจาต่อรองด้าน
การตลาดและธุรกิจภาพยนตร์ก็จะทำให้ผู้สร้างได้รับ
ความกดดันน้อยลง เนื่องจากมีหน่วยงานภาครัฐมา
ดูแลการตลาดให้อาจจะแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งให้รัฐไป
พัฒนาประเทศ แทนการต่อสู้กับภาพยนตร์ต่างประเทศ
อย่างโดดเดี่ยวเช่นปัจจุบันนี้

ข้อเสนอแนะ

1. พระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. 2473
ไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัจจุบันมีปัญหาที่
กระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ควร
แก้ไขและปรับปรุงหรือร่างขึ้นใหม่

2. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการภาพยนตร์และ
บุคคลอื่น ๆ ภาพยนตร์ไทยยังไม่เป็นอุตสาหกรรม
รัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมและ
สนับสนุนภาพยนตร์ไทย ทิศทางการพัฒนาภาพยนตร์
ไทยโดยผลิตภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ พัฒนาบุคลากร
ด้านเทคนิค ร่วมทุนสร้างกับต่างชาติ และหาตลาดที่
สองรองรับ ส่วนการแก้พระราช -บัญญัติภาพยนตร์
เสนอแนะ 2 แนวทาง คือ ปรับปรุงฉบับเดิมบางมาตรา
และร่าง ฉบับใหม่ โดยกำหนดขั้นตอนการเสนอแนะ
พระราชบัญญัติต่อรัฐบาลอย่างรัดกุม

เอกสารอ้างอิง

- ติน ปรัชญาพฤทธิ. (2523). *การบริหารรัฐกิจแผนใหม่*. ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงศักดิ์ วีระเมธีวงศ์. (2538). *มิติที่หยุดนิ่ง และมิติที่เคลื่อนไหวในการพัฒนาการภาพยนตร์ไทย*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- สมบัติ ชำรงชัญวงศ์. (2546). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิดการวิเคราะห์และกระบวนการ*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- อดิเรก วัทธิลา. (2544). หัวหอกสำคัญในการทำหนังไทยสู่ตลาดโลก. *อังกี*, 3(28).
- March, J. G. & Simon, H. A. (1958). *Organization*. New York: John Wiley & Son.
- Nadel, M. V. & Rourke, F. B. (1975). *Handbook of political science*, Vol. 5. Mass: Addison-Wesley.
- Weimer, D. L. & Vining, A. R. (1992). Welfare economics as the foundation for policy analysis: Incomplete and flawed but nevertheless desirable. *Journal of Socio-Economics*. 21.
- Wildavsky, A. (1979). *Speaking Truth to Power*. Boston: Little.

